pink

jaargang 33 nummer 4 – oktober 2013

Nieuwe voorzitter Dito!

Tijdens de borrel in Café Mets op 2 juli droeg Thomas Pruijsen als voorzitter van LHBT-jongerengroep Dito! het stokje over aan Martijn Exterkate. Thomas was sinds zomer 2010 voorzitter. Martijn kijkt uit naar de komende tijd. Pink sprak met hem.

Martijn komt uit Bentelo, heeft zijn bachelor planologie aan de RU afgemaakt, en is nu met zijn master economische geografie bezig in Utrecht. Hij zit dus veel in de trein op dit moment, maar zo lang hij op diverse manieren kan ontspannen in Nijmegen, is dat prima te doen. Hij had ook elders aan planologie kunnen beginnen, maar de aanwezigheid van Dito! in Nijmegen trok hem over de streep. Hij heeft er in de afgelopen vier jaar dat hij nu in Nijmegen woont dan ook de deur platgelopen. Introductiegroeplid, studentencommissie, introductiegroepbegeieder, het PANNfeest naar Nijmegen lokken, hij heeft het gedaan. Dit in schril contrast met Twente, waar hij in zijn examenjaar zijn coming out beleefde, maar weinig aanspreekpunten had.

Voorzitter
Martijn was al een ambitieuze vrijwilliger die al de nodige bestuursvergaderingen had bijgewoond, waardoor Dito! niet meer om hem heen kon. Nu is hij op zijn tweeentwintigste voorzitter. Hij kijkt met respect terug op zijn voorganger: 'bij de Dito!-borrel van afgelopen zomer waren er meer dan tachtig gasten. Toen mijn voorganger Thomas begon, waren er soms niet meer dan zes. Hij heeft de commissies en het bestuur van Dito! dichter bij elkaar gebracht en er met die mensen voor gezorgd dat de Dito! activiteiten goed bezocht worden'.

Doelgroep
Iedere LHBT-jongere van zesentwintig jaar of jonger uit Nijmegen en verre omgeving, scholier of niet, student of niet, werkend of niet, behoort tot de doelgroep van Dito!. Martijn: 'Jongeren die over hun geaardheid een aanspreekpunt nodig hebben, maar ook jongeren die elkaar zomaar willen ontmoeten, beide groepen bedient Dito!'. En dat is meer dan studenten zoals Martijn. Daarvoor werkt Dito! onder meer samen met Ieder1gelijk, tegen discriminatie, met Tandem, voor welzijnswerk en SchoolsOUT, voor veilige scholen voor holebi's. Ook doet Dito! mee in STROOM, de beweging voor hetero- en LHBT-jongeren tot 21 jaar.

Spetteren
Martijn vindt dat er nog een kloof is tussen het aantal Dito!-leden en het aantal potentiele Dito!-leden uit de doelgroep: 'Dito! moet een brede basis hebben aan vrijwilligers, leden en gasten. Het moet nog meer duidelijk zijn dat we iedereen uit de doelgroep met open armen ontvangen. Feesten, bijeenkomsten, borrels, avonden, middagen. Daar is echt animo voor. Een feest tijdens de introductie, lunchbijeenkomsten in de studentenkerk, Dito's Drinkinn, maar voor alles geldt wat mij betreft goed of anders niet. Vooral voor de feesten geldt dat ze moeten spetteren. We zetten de schouders eronder'.
Voor iedere activiteit geldt, dat als je je van tevoren bij de organiserende commissie meldt, je altijd zult worden geintroduceerd, dus ook al ga je alleen, je wordt met open armen ontvangen. Nieuw is het plan voor een apart soort introgroepen dat wordt opgezet in samenwerking met de Siza zorggroep, Driestroom en Pluryn voor jongeren met een verstandelijke of lichamelijke beperking, die nu nog worden doorverwezen, omdat de Dito! vrijwilligers wel een professionele instelling hebben, maar geen professionals in de zorg zijn. Voor 18-minners zijn ook de maandelijkse Jong&Out meetings zijn belangrijk, daar kunnen ze elkaar ontmoeten, waar ze zich op een Dito! borrel wellicht erg jong voelen.

Bestaansrecht
Martijn is fel als iemand suggereert dat er minder bestaansrecht is voor organisaties als Dito!: 'zo lang mensen het gevoel hebben dat ze niet zichzelf kunnen zijn, omdat ze daar zelf moeite mee hebben om welke reden dan ook, religie, werk of achtergrond, is Dito! nodig. Dito! biedt een platform om jezelf te kunnen zijn, althans daar streven we naar. LHBT's zijn net zo divers als hetero's'. De homojongerengroep staat bij collega-organisaties en de gemeente niet ter discussie. Martijn maakt zich daar niet veel zorgen om: 'Uiteraard moet iedereen in de eerste plaats zelf zijn of haar leven op orde krijgen en ik snap dat mensen zeggen dat er niet voor alles een belangengroep nodig is. Maar zelfs als dat zo is: ik zie mensen bij Dito! opbloeien, daar doe ik het voor'.

[Joost Hermus]

Pink is een uitgave van COC Nijmegen

Hoofdredactie
Bart van Dam, Michel Kiel

Opmaak
IS-Ontwerp / Ingrid Sewpersad

Redacteuren
Iris de Boer, Demian Stokebrand, Rogier Crijns, Joost Hermus, Kevin Nanlohy, Joost Wanders

Medewerkenden
Helm de Laat, Albert Jan Aartsen, Martijn Exterkate, Sander Hagenbeek, Cees van der Pluijm, Marc van Unen, John van den Broek, Renee Schoffelen, Willy Last

Drukwerk & Distributie
Benda – Wijchen

Redactieadres
Postbus 1461
6501 BL Nijmegen
info@cocnijmegen.nl

advertentie

Ook voor een boodschap die moet blijven hangen!

Met posters en bouwtekeningen van BENDA drukkers blijft uw boodschap zeker hangen

BENDA drukkers

Tel. 024 - 3771188 - www.benda.nl

Blijf Iranti steunen!

Breaking the Silence voert dit jaar actie voor Iranti, een organisatie van lesbische vrouwen in Johannesburg (Zuid-Afrika), die vooral met behulp van de camera aandacht vraagt voor geweld tegen lesbische vrouwen en transgenders. Dit wordt "corrective" rape genoemd, soms eindigend in moord. Iranti maakt korte films over dergelijke misdaden en publiceert deze op internet (o.a. YouTube). Iranti ontvangt geen subsidies, alle kosten die gemaakt worden moeten door giften gefinancierd worden. Breaking the Silence, het mensenrechtenteam van COC Nijmegen, heeft zich ten doel gesteld om € 10.000 op te halen en daarmee de activistes van Iranti in staat te stellen meer professionele apparatuur (camera's, lenzen, laptops e.d.) aan te schaffen.

Breaking the Silence is de actie gestart op 17 mei, de Internationale Dag tegen Homofobie en Transfobie (IDAHO). Tijdens de Roze Woensdag verkochten de vrijwilligers bloemenslingers. Inmiddels staat de teller van de actie op ruim € 4.300! Bijna de helft daarvan, € 2000 , is binnengehaald door zes wandelaars die zich tijdens de vierdaagse hebben laten sponsoren. Een geweldig resultaat.
"Onze volgende grote actie is wederom een sponsorloopactie. We zoeken lopers van de Zevenheuvelenloop (17 november), die zich willen laten sponsoren door vrienden, familie en collega's."Aldus Willy Last. "Half september hadden zich al drie enthousiaste lopers gemeld, die aan deze sponsoractie mee willen doen. We zoeken meer sportieve lopers die dezelfde uitdaging willen aangaan." Wil je meer informatie, schrijf dan een email aan BtS: mensenrechtenbts@cocnijmegen.nl.

"Hoe dringend ondersteuning voor Iranti nodig is, blijkt uit de grote tegenslagen waarmee de organisatie de laatste maanden geconfronteerd is. Binnen drie maanden is Iranti tweemaal beroofd van apparatuur. In juli heeft een inbraak in het kantoor plaatsgevonden waarbij meerdere laptops zijn gestolen. Op 17 september is Ayanda Msiza, een 23-jarige activiste, in Johannesburg aangevallen door gewapende mannen en beroofd van een laptop, camera, lenzen en persoonlijke eigendommen. Ayanda had een conferentie van vrouwenorganisaties in Malawi bijgewoond en een reportage gemaakt. Ze is bij de overval gewond geraakt.
We hebben meteen contact met Iranti gezocht en onze ondersteuning uitgesproken. We hebben besloten op korte termijn € 4000 aan Iranti over te maken, zodat men in ieder geval nieuwe filmapparatuur kan aankopen." Elke gift voor Iranti blijft welkom. Je kunt geld overmaken op bankrekening 0114933162 van het COC Nijmegen onder vermelding van Iranti. Suggesties voor nieuwe acties om geld te werven zijn ook welkom, evenals suggesties voor fondsen die acties als de onze financieel zouden willen ondersteunen. Help Breaking the Silence de doelstelling te halen, maar help vooral de dappere activistes van Iranti hun onmisbare werk voort te zetten.

De mensenrechtengroep van COC Nijmegen verkoopt slingers voor Iranti, de groep die hatecrimes in Zuid Afrika wil bestrijden door journalistieke middelen. (Foto Bart van Dam)

[Bart van Dam/Willy Last]

Transgender Gedenkdag in Nijmegen

Transgender zijn is in veel delen van de wereld een gevaarlijke zaak. Soms stelt de wet het strafbaar, zelfs met de doodstraf, maar anders is het in veel landen wel de samenleving die transgenders marginaliseert en stigmatiseert en die zelfs haar schouders ophaalt als er een transgender is vermoord.
De internationale Transgender Gedenkdag vraagt aandacht voor geweld tegen transgenders en herdenkt de slachtoffers. Op 23 november 2013 vindt de Nederlandse Gedenkdag plaats in Nijmegen. De organisatie hiervan is in handen van Transgendergroep Nijmegen, COC Nijmegen en Transgender Netwerk Nederland en wordt ondersteund door de gemeente Nijmegen.
De dag bestaat uit een informatief dagprogramma, een stille tocht en herdenkingsdienst en een avond- programma. Er wordt aandacht besteedt aan transgenders in Zuid Afrika, transgenders in de gevangenis, zelfmoordpreventie, de link tussen transfobie en seksisme en tenslotte stigmatisering van transgenders in de media.
Een informatiestand is 's middag vanaf 12 uur in de Broerstraat. Een informatief programma van 13.00 tot 17.30 uur in het Roze Huis. De stille tocht start om 19.30 bij het roze huis, waarna de herdenking op de Grote Markt start om 20.00 uur. Afsluiting met live muziek van 9 tot 11 in het Roze Huis. Deelname is gratis en iedereen is welkom.

Winkte

Iris de Boer studeerde antropologie aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. Voor haar scriptie reisde ze af naar het Rosebud reservaat in South Dakota, V.S. Ze kreeg een baan als docent bij de Sinte Gleska University en bleef hierdoor langer in het reservaat dan aanvankelijk de bedoeling was. Het leverde haar de naam Wooden Shoes en veel inzicht in het wel en wee van de Lakota op. Hoewel Iris inmiddels weer in Nederland woont, keert ze nog regelmatig terug naar South Dakota om haar vrienden te bezoeken.

De Lakota (Sioux) waren een trots volk, met de nadruk op volk. Individualisme werd al snel de kop in gedrukt. Zacht praten (men moest het respect opbrengen naar je te luisteren), slappe handdruk, geen winnaars en verliezers, geen rapportcijfers, geen persoonlijke bezittingen. De eerste woorden die ik tijdens de taalles leerde waren dan ook niet 'ik heb' en 'ik ben', maar alle woorden voor familieverbanden, dieren en windstreken.
Als team zonder egotrippende vedettes maakte ze dat redelijk onverslaanbaar. Tot groot verdriet van de blanke bezetters, want de enige goede Indiaan was een dode Indiaan. Daarom gingen zij over tot het uitroeien van het basisvoedsel van de Lakota, de bizon, waarop de Lakota zich als laatste vrije volk van de Verenigde Staten overgaven. Ze kregen een paar stukken onvruchtbaar land, een heleboel whisky, dekens die met pokken waren besmet en werden vervolgens aan hun lot overgelaten.
De christelijke naastenliefde stond dat echter niet toe en zo ontstond er een wildgroei aan kerken. Als je lid werd van een kerk kreeg je kleding, medicijnen, voedsel en een huis.
En zo kwam het dat er in het dorpje van 4000 inwoners waar ik woonde 26 kerken stonden. Iedere zomer stroomde busladingen met gelovigen toe om de arme Indianen te helpen. Het eerste jaar was ik daar nog niet helemaal op voorbereid. Ik vertrok 's morgens nietsvermoedend uit mijn groene overheidswoning en stond 's avonds volledig perplex voor een roze overheidswoning. Onbedoeld bijzonder toepasselijk.
Ik bleef een tijdje dom staan kijken (net als wanneer je fiets gestolen wordt, zeg maar), kneep in mijn arm, controleerde de glazen van mijn zonnebril en toen kwam er een stel mensen met een pot verf vanachter mijn woning naar voren lopen. In eerste instantie leken ze teleurgesteld dat ze geen arme Indiaan hadden geholpen maar een verlepte blanke. Gelukkig is in Gods ogen iedereen gelijk. De teleurgestelde blik veranderde in een zalvende glimlach en ze vertelden me dat 'de community' geld had ingezameld om het liefdadigheidswerk dat Christus van hen verlangde uit te voeren. Ik vroeg ze nog wel hoe ze het zelf zouden vinden als hun huis op een avond opeens een andere kleur had gekregen en er vreemden in de tuin stonden, maar het antwoord op deze vraag heb ik nooit gekregen.

De volgende verrassing kwam in de vorm van een paar zakken ruim zittende kleding die voor mijn deur stonden. Toen begreep ik ook waar al mijn vrienden het Himalaya gebergte aan kleding in hun woning vandaan haalden. De meeste Lakota woonden net als ik in een overheidswoning met 6 of 8 kamers waarvan alleen de woonkamer met open keuken gebruikt werd. Complete families (en Lakota families zijn groot, kan ik je vertellen) aten in de woonkamer, keken tv in de woonkamer en sliepen op de grond van de woonkamer onder een dunne deken. De resterende 5 tot 7 kamers lagen tot het plafond toe vol met allerlei kledingstukken. Als de deur op een goede dag niet meer dicht kon begon men eenvoudig met het opslaan van kleding in de volgende kamer. Waren alle kamers vol, dan werd er een 'garage sale' gehouden.

Toen de winter kwam was ik al beter voorbereid op de Lutheraanse sokkenbreiclub, de Calvinistische zeep, de Jezuïtische voorleesoma's, de pamflettenuitdelers en de (ongewenste) psalmzangers die de 'heidense' rituelen van de Lakota kwamen verstoren. Mijn dorpsgenoten keken speciaal uit naar kerstmis. Waarom wist ik niet, want wat mij betreft kon die meter sneeuw voor mijn deur niet snel genoeg gaan smelten. Maar op de dag voor kerst werd het me duidelijk toen de kerken hun ronde door het dorp deden. Geen zin om uit te stappen gooiden ze een diepgevroren kalkoen met kerkbanner om zijn poten uit het busje de sneeuw in. De Lakota lagen met hun jagersbloed op de loer en sleurden het beest het huis in. De volgende kerkbus die langs kwam rijden dacht dan dat er nog geen kalkoen was uitgedeeld en gooide dus een volgende kalkoen de tuin in. Een beetje jager kon op die manier 7 kalkoenen binnenslepen; een welkome aanvulling op de eentonige voedselbonnen.

Behalve de kerkelijke giften kwamen ook de kerkelijke giffen het reservaat in. De kerkelijke denkbeelden sijpelden langzaam maar zeker binnen bij de uit hongersnood, ziekte en kou gedwongen bekeerden. Dit kwam nog eens in een stroomversnelling toen met de komst van een nieuwe wet Lakota kinderen op hun 6e door de Amerikaanse overheid uit huis werden geplaatst in kostscholen en christelijke pleeggezinnen aan de andere kant van het land. Ver van de grond van hun voorouders vandaan verloren zij hun taal, hun tradities en hun stamwaarden: een verloren generatie. Sommigen assimileerden in de nieuwe wereld. Anderen raakten op een zijspoor, verscheurd tussen twee werelden en door geen van beiden geaccepteerd. En dan waren er nog die terugkeerden met hun blanke redneck partner om hun stamgenoten te helpen en ze de blanke weg te leren. Zij werden apples: red outside, white inside.
Hun homohaat is groot, zij spreken over Sodom en Gomorra, over hel en verdoemenis, de enige goede homo is een dode homo. In de plaatselijke kranten zoals de Todd County Tribune staat wekelijks een artikel over de verderfelijkheid van homoseksuelen die hun onnatuurlijke ziekte over het land proberen te verspreiden. Zij moeten gestopt worden. Dankzij de wet van South Dakota lijkt dat ook te kunnen. Die bepaalt dat homoseksualiteit verboden is en geweld tegen homoseksuelen niet onder de 'hate crime' valt. De bordjes met 'No Indians allowed' kunnen dus makkelijk vervangen worden in 'No homosexuals allowed' zonder dat er aangifte kan worden gedaan van discriminatie. En de witte kappen kunnen ongestraft op om de jacht te openen.
Helaas voor de apples zijn de reservaten gedeeltelijk autonoom. Dat wil zeggen: zij hebben hun eigen tribal police en hun eigen tribal law, enkel overruled door de federale wetgeving. Maar deze bescherming houdt op zodra je het eilandje van het reservaat verlaat. De apples hebben vooralsnog geen meerderheid in de Tribal Council (= het Lakota equivalent voor ons kabinet en tweede kamer), maar steeds meer apples komen in de Tribal Council terecht. Apples zijn vaak de enigen in het reservaat met banen en geld, dat zij niet delen zoals traditioneel de gewoonte zou zijn. Hiermee kunnen ze stemmen kopen tijdens de verkiezingen.
Met het hoge alcoholpercentage van de 'lost generation' in het reservaat is hier vaak alleen maar een fles Southern Comfort voor nodig. Hoelang het reservaat dus nog een veilige haven is voor homoseksuelen, valt te bezien.

Traditionelen
Je spreekt ouderen niet aan, tenzij zij eerst het woord tot jou richten. Een oudere heeft meer levenservaring, is wijzer en dient daarom gerespecteerd en gehoorzaamd te worden.
Vol verbazing zit ik dan dus ook met mijn vrienden in een Applebee's in Rapid City te kijken naar het tafereel dat zich voor mijn ogen afspeelt. We begonnen de maaltijd met 4 personen, maar op de een of andere manier zijn er inmiddels 12 stamgenoten ergens vandaan gekomen en aangeschoven. Onder hen een 17-jarige jongen die overduidelijk homo is. Hij is omringd door drie ouderen die respectvol naar hem opkijken en hem het woord laten voeren. Ze vragen hem advies over 'what should I do with my no-good grandson?' Over de maaltijd voor de bruiloft van nicht White Calf. Over de stemming in de aankomende community vergadering. Ik ben met stomheid geslagen, want heb de rollen tot nog toe alleen maar omgedraaid gezien. Op de drie uur durende terugreis naar het reservaat vraag ik aan mijn vrienden hoe dat zit.
"Charlie? Oh, he is winkte."
Ah, dat verklaart het. "He's what?"
Gegiechel. "Winkte, you know what winkte is, right, Wooden Shoes?"
"Nope."
"He's like you."

Winkte is de Lakota benaming voor LHTB. Winkte kan dus zowel transseksueel als homoseksueel als biseksueel betekenen.
Er zijn niet veel traditionelen meer in het reservaat en ze zijn moeilijk te vinden. Het is niet zo dat ze nog in lederen lendendoeken rondlopen met pijl en boog. Maar ze wonen in familieclusters in eenvoudige hutjes of soms zelfs nog tipi's. Ze spreken Lakota met elkaar, delen hun voedsel met de spirits, mijden wasicu (= blanken) en vragen hun voorouders om raad. Ze dragen hun haar lang, met veren en de mannen zijn gladgeschoren (de volbloed Lakota hoeven zich helemaal niet te scheren aangezien zij geen gezichtsbeharing hebben). Ze hebben vaak paarden in plaats van auto's en niet altijd stromend water of elektriciteit. Ze respecteren Unci Maka (grootmoeder Aarde), houden powwows, zonnedansen, give-aways, zweethut ceremonies en branden sweetgrass. Ze hebben stamhoofden, medicijnenmannen en - vrouwen en winktes.

Winktes hebben wakan: 'special medicine'. Ze zijn heilig, speciaal en multidimensionaal. Ze verenigen het vrouwelijke en het mannelijke in zich en daarmee de wijsheid van beide seksen. In feite worden ze gezien als de derde sekse, waarmee de westerse behoefte om mensen in het hokje 'man' of 'vrouw' te plaatsen vervaagt. Winkte's kunnen zich grote vrijheden (in o.a. genderrollen en leeftijdsrollen) veroorloven, zonder daarbij buiten de samenleving te staan. Integendeel, ze zijn de klei die de samenleving verbindt. Ze zijn aanwezig bij ceremonies van zowel

Vooroordelen – *Marc van Unen*

Over homo's bestaan allerhande ludieke vooroordelen. Zo beweerde een goede vriendin onlangs nog dat homo's altijd zo aardig en lief zijn. Ik knikte instemmend want naar onze BFF's (Best Female Friends) zijn we ook vaak poeslief. Dat we onze roze medemens regelmatig op vileine wijze weten af te blaffen, vergeten we ondertussen. Volg één minuut een willekeurig gesprek tussen Geer en Goor en je weet dat homo's echt niet altijd even beminnelijk zijn.

Een ander wijdverbreid misverstand is dat alle roze mannen knap zijn. Mijn heterovriendinnen verzuchten te pas en te onpas dat heteromannen niet kunnen típpen aan de goedverzorgde, immer vlotgestylde en hipgekapte gay. Ik houd hun opmerkingen vaak als mantra in mijn achterhoofd als ik 's ochtends vroeg voor de spiegel sta te wachten totdat de ergste vouwen zijn weggetrokken en mijn haar niet meer lijkt op een reeds lang geleden overleden cavia.

Daarnaast wordt homo-zijn vaak gelijkgesteld aan kunstzinnig, creatief, apart en tegendraads. De moderne gay leeft een eigenzinnig leven met een edgy randje, loopt over van de goede smaak en frequenteert, gehuld in designeroutfits, de meest obscure dansgelegenheden, het liefst op een vreselijk burgerlijke dinsdagavond. Hij danst de nacht woest drinkend weg, neemt soms een pretsigaretje en de volgende dag staat dit partybeest gewoon weer om 07.00 uur naast zijn bed. Of dat van een ander, afhankelijk van het verloop van de avond.

Ach, het geeft de roze man wel extra distinctie, maar helemaal waarheidsgetrouw is het natuurlijk allemaal niet. Dat zag ik afgelopen zomer weer toen ik een weekje op Gran Canaria resideerde. Ietwat nuffig hadden mijn vriend en ik een huis op een golfresort gehuurd. Niet vanwege de exquise golfmogelijkheden maar meer vanwege de rust en het eigen poedelbadje dat bij het huisje hoorde. Goedgemutst togen we de eerste dag naar het roze mekka van Gran Canaria: winkelcentrum Yumbo in Playa del Ingles. Het was er meer dan onderhoudend, temeer we met goede vrienden het uitgaansleven onvelig maakten. Maar om nu te zeggen dat de populatie bijkans ten onder ging aan goede smaak en mooie outfits, dat is teveel gezegd. Gezéllig was het wel in de Hollandsche pub, waar de ene travo struikelde over de synthetische avondjapon van de andere drag queen. Sieneke schalde uit de boxen en iedereen, mijzelf incluis, laafde zich aan de Freixenet rosé. Niks edgy randje, niks kunstzinnig en fantasierijk maar daar maalden wij niet om.

En hoe zat het met dat aparte, tegendraadse en unieke dat in het DNA van homo's schijnt te zitten? Dat bleek ook een ernstige misvatting te zijn. Een middagje naar het roze strand leerde mij dat je als gay op het naaktstrand een Aussiebum behoort te dragen (tenzij je boven de 60 of exceptioneel groot geschapen bent), dat je niet zwemt maar de zee inloopt tot het water aan je gepiercte tepels staat en dat je te allen tijde je Rayban Aviator ophoudt (óók in zee). Tevens was iedereen naar dezelfde sportschool geweest én kreeg iedereen elk uur een memo wanneer het poedeltijd was. Tenminste, dat vermoedde had ik aangezien de hele meute steeds op hetzelfde moment de branding in liep. Kostelijk, gezellig en niets mis mee natuurlijk maar het bewees weer maar eens dat homo's ook maar gewone gezelligheidsdieren zijn. Met mooie zwembroeken aan, dat dan weer wel!

de vrouwelijke als mannelijke stamleden, bij zowel ouderen als jongeren. Ze hoeven zich niet aan sociale regels te houden. Ze voeden de weeskinderen van het reservaat op en geven raad. Zij geven kinderen hun Lakota naam en hebben profetische gaven. Ze worden gerespecteerd, gewaardeerd en hoog geacht. Winkte is volgens de traditionelen iets om trots op te zijn; daar hoef je geen pride voor te houden.

Contemporary

Als ik met mijn (Lakota) vrienden de grens naar Nebraska oversteek en in een café ga zitten staan alle blanken op onder het roepen van zinnen als 'het stinkt hier'. Bezoek je een winkel, dan krijg je 5 winkelbedienden in je nek om te checken of je niets jat. Jammer dat ze niet ook de boodschappen willen dragen. Probeer je een flesje drinken af te rekenen bij het tankstation, dan wordt er gedaan of je lucht bent, behalve als je het flesje ten einde raad zonder te betalen probeert mee te nemen.
In het casino dat gerund wordt door de stam en dat nog net in South Dakota staat hebben de inwoners van Nebraska duidelijk minder scrupules. Er wordt volop gegokt, gegeten en gedronken. Ik ben mijn vrienden al snel kwijt geraakt in het doolhof van gokautomaten en kijk mijn ogen uit naar de cowboys die met wezenloze blikken en vastberaden kauwgom kauwend op de volautomatische tour letterlijk emmers met muntjes in 5 machines tegelijk stoppen. De 17-jarige Bo staat me grijnzend op te nemen: "This way we get some back of everything they stole from us." Waarbij ze het feit negeert dat haar ouders hier ook ergens hun uitkering aan het uitgeven zijn.

Bo wenkt me en gaat me voor naar een ruimte met pooltafels. Niet veel later gunt ze me een ruime blik op haar decolleté terwijl ze professioneel de ballen in de daarvoor bestemde gaten schiet. Ik ben een slechte lesbo en weet niet zo goed wat ik met die stok en ballen aan moet. Geen nood, Bo kan het me wel leren en gaat achter me staan. Al snel glijden haar handen over plaatsen die, hoewel ik er niet veel vanaf weet, volgens mij niets met poolen van doen hebben. Haar bedoelingen zijn overduidelijk. Ik voel me echter enigszins een pedofiel en wurm me uit haar greep. Ze kijkt gekwetst en ik verbaasd. Dit was het laatste dat ik verwacht had van deze jonge meid met strakke spijkerbroek die naar rapmuziek luistert waarin een hoop 'bitches' worden 'geslapt', iedere zondag schijnheilig in de kerk zit, casino's bezoekt en weinig met haar tradities op lijkt te hebben. Maar als ik Bo beter leer kennen blijkt dat ze het schoolvoorbeeld is van een contemporary Lakota.
Deze, meestal ex-alcoholisten, nemen, naar eigen zeggen, het beste uit twee werelden. Ze gaan naar de kerk en naar de medicijnenman/vrouw. Ze gaan naar rapoptredens en naar powwows. Ze eten hamburgers en wocapi. Ze dragen Nike's en mocassins. Ze hebben elektriciteit, maar het liefst van zonnepanelen of windmolens om Unci Maka (grootmoeder Aarde) niet te belasten. Ze rijden een auto en paard, gaan naar de bioscoop, het casino, de stad, de universiteit maar zetten tevens musea en projecten op om cultuur en taal te behouden, spannen rechtszaken aan tegen de blanke overheerser en proberen een weg te vinden in de moderne samenleving. Niet als blanke, niet als Lakota, maar als een beetje van beiden. Ze zijn politiek zeer actief en vormen momenteel een fragiele meerderheid in de Tribal Council. Hun lijfspreuk is mitakuye oyasin: we zijn allemaal familie. En we dienen iedereen als familie te behandelen: "Want in iedereen, in iedere cultuur zit wel iets goeds." En met die lijfspreuk benaderen de contemporary Lakota ook homoseksuelen met respect. En voel ik me enigszins gevleid dat Bo me het beste uit twee werelden vond daar op de pooltafel.

Alcoholisten

Ik wandel naar mijn werk en hoop dat ik onderweg geen verwilderde honden tegenkom. De meeste mensen nemen om die reden altijd de auto, al is het maar voor 10 meter. Maar ik heb toch echt beweging nodig. Voor de zekerheid heb ik me bewapend met een stok.
Aan de rand van de weg staat een meisje van een jaar of 5 in een smoezelige vieze jurk. Ze drinkt iets uit een vreemd uitziend flesje. Ik wandel naar haar toe met een:"Gegroet, kleine zuster, wat ben je aan het drinken?" Ze geeft geen antwoord en haar ogen draaien weg. Inmiddels ben ik echter zo dicht bij gekomen dat ik kan zien wat ze in haar handjes klemt: een grote fles haarspray. Het goedkoopste product met alcohol. Uit haar onsamenhangende verhaal maak ik op dat haar ouders drie dagen naar het casino zijn. De deur naar het huis is afgesloten en zij is met een deken, een pak cornflakes en een paar flessen haarspray in het hondenhok achtergelaten. Hier zullen de bussen vol gelovigen later van smullen. Waarschijnlijk wordt het kind meegenomen naar een pleeghuis en zal haar ouders nooit meer zien. En misschien is dat zo slecht nog niet, moet ik toegeven, al betwijfel ik of het zieltje van dit meisje nog te winnen valt. Alcohol kent voornamelijk verliezers.
Het reservaat kent 80% werkeloosheid en bijna evenveel alcoholverslaafden. Tradities noch kerkelijke waarden kunnen hen interesseren. En de volgende generatie is bij geboorte al verslaafd of geboren met een alcohol syndroom (FAS), waardoor zij school nooit af zullen kunnen maken. Net geboren, reeds verloren.
De alcoholisten hebben geen mening maar kunnen wel een doorslaggevende rol hebben bij de toekomst van winktes in het reservaat. Hun mening is immers koopbaar met een shot Montana gin (een cocktail van benzine met bier) bij een stemming in de Tribal Council. En zo vormen zij een gevaarlijke onberekenbare groep.
De traditionelen en contemporaries kunnen echter nog een troef uitspelen door een hoger bod voor de stem te plaatsen, maar keuren dit moreel af. Een andere optie is de alcoholist in kwestie bij de stembus ontoerekeningsvatbaar te laten verklaren. Een ingewikkelde procedure, die niet altijd succes heeft. Alcohol maakt meer kapot dan je lief is.

Toekomst

Als antropoloog ben ik zo vrij geweest mijn vrienden in hokjes in te delen, omdat wij wetenschappers nou eenmaal graag in hokjes plaatsen. Maar wat bij iedere samenleving geldt, geldt ook voor de Lakota: er zijn geen strak omlijnde grenzen.
Uiteindelijk verschilt de situatie in het reservaat niet veel van de onze. Met de diverse denkbeelden van hedendaagse Lakota worden homoseksuelen op het Rosebud reservaat net als in Nederland heen en weer geslingerd tussen haat, acceptatie en tolerantie. Momenteel genieten zij de bescherming van de Tribal Council, maar deze situatie kan bij de volgende verkiezingen al weer omslaan.

Anders dan mijn Lakota vrienden leef ik niet alleen met de dag maar richt me ook op de toekomst. En daar zie ik toch ook een hokje met hoop. Toen we de oorspronkelijke inwoners van Amerika probeerden te assimileren in onze samenleving assimileerden we ook wat van hen. Langzaam maar zeker sijpelen traditionele Native waarden door in onze inmiddels globale samenleving: Het doorgeven van de aarde aan de volgende generatie. Het feit dat je geld niet kunt eten of drinken. De zorgstaat. En hopelijk ook het respect tegenover homo-, bi- en transseksuelen. Noem me hopeloos naïef, maar ik geloof in Mitakuye Oyasin.

[Wooden Shoes/Iris de Boer]

Nachtburgemeester Doro Krol heeft het behaagd om een speldje te prikken in het T-shirt van Sander Ederveen; de grote organisator van de Roze Woensdag. (Foto Bart van Dam)

Roze Woensdag 2013: feest voor ècht iedereen

De woensdag van de Vierdaagse wordt steeds meer roze en iedereen beleeft er plezier aan. En meer partijen doen op een of andere manier mee.

De NS deelt duizenden roze slingers uit aan de treinreizigers die in Nijmegen uitstappen. De politie werft personeel via Roze in Blauw. De mensenrechtengroep van COC Nijmegen verkoopt slingers voor Iranti, de groep die hatecrimes in Zuid Afrika wil bestrijden door journalistieke middelen. De organisatie heeft bij monde van Sander Ederveen ooit gezegd dat de hele stad roze zou moeten worden. Wanneer je dit jaar vanaf de Hezelpoort tot de finish meeloopt, zou je inderdaad zeggen dat de hele stad roze is. De vraag is of echt iedereen weet waarom? Nijmeegse Annie stelde die vraag. Roze Woensdag is een feest voor homo's, lesbo's, bi's, en alle andere mensen; een feestje voor ècht iedereen!
Het programma van de Roze Woensdag strekt zich dit jaar uit van de Waalkade met feestelijkheden op een boot, het cultureel terras de Kaaij onder de Waalbrug, via de Voerweg, Hertogstraat tot aan het inmiddels tot Faberplein omgedoopte Mariënburg. Qua tijd strekt de Roze Woensdag van de intocht van de eerste lopers tot diep in de nacht. Diverse feesten zijn er met een roze thema. Zowel de officiële party in de Lindenberg en een groot feest in café Mets. Alsook een queerdaagse feest in de Grote Broek, een Vreemdparty in de Plak als een feest in de Bijstand. Alternatief Nijmegen stapt via de Roze Woensdag toch in de Vierdaagse. Het bijzonder militaire karakter van de Vierdaagse was destijds reden om actiegroep 'Is het hier oorlog?' op te richten. Dat was vorige eeuw. De Roze Woensdag is alweer een stapje op weg naar een feest voor ècht iedereen!
Het feest voor ècht iedereen is hier en daar ook een feestje voor iemand persoonlijk. Dit jaar krijgt Mike Verschuur de Roze Voorloper uitgereikt uit de handen van burgemeester Hubert Bruls. Mike Verschuur is actief als coureur en is razendsnel uit de kast gekomen. Sindsdien heeft hij meer succes in de sport, aldus de racemeester. Nachtburgemeester Doro Krol heeft het behaagd om een speldje te prikken in het T-shirt van Sander Ederveen. Hij is een promotor, organisator en coördinator van alles wat met dit feestje voor ècht iedereen te maken heeft. Dus die speld is zeer verdiend!

[Bart van Dam

Autocoureur Mike Verschuur kwam uit de kast en rijdt sindsdien met meer plezier en succes. Hij krijgt de Roze Voorloper 2013 van burgemeester Bruls.(Foto Bart van Dam)

DE TUSSENBALANS

Albert-Jan Aartsen

Geboortedatum en plaats: 2 maart 1980 Vorden
Opleiding: Facilitaire Dienstverlening/ omgangskunde
Beroep: Docent omgangskunde, projectleider van diverse initiatieven binnen het mbo
(Vrijwilligers-)werk: Docent omgangskunde, verslaggever N1, projectgroep voorronde COC songfestival Nijmegen, begeleider van circusreis met verstandelijk beperkten.
Woonsituatie: Aan de rand van het centrum
Woont samen met: Stèphan
Huiselijk ingesteld: Ook
Trouw, monogaam Trouw & monogaam
Vrienden/vriendinnen: Koester ik, ben trouw maar soms wat nonchalant in het onderhouden van mijn vriendschappen.
Geloof: Ja, o.a. in de innerlijke goedheid van de mens.
Kinderwensen: Ja
Politieke voorkeur: Rechts van het midden.
Lengte: 1.93m
Gewicht: 80kg
Vervoermiddel: Fiets, trein, auto
Hobbies: Acteren, zingen, organiseren van evenementen, presenteren van evenementen, verslaggeven, sporten
Favoriete literatuur: Arthur Japin, Tommy Wieringa, Khaled Hosseini, Toon Tellegen, Roald Dahl
Favoriete films: Billly Elliot, Big Fish
Favoriete muziek: Zeer divers, geen kenner
Welke kranten lees je: NRC next, zaterdag editie Trouw
Favoriete omroep: Om hier nou omroep MAX te noemen vind ik niet sexy.
Favoriet vakantie-oord: Frankrijk ,Griekenland, Terschelling
Favoriet eten: Vind veel lekker. Kaasgehakt van de Plak en hartige taart van Stèphan zijn hoogtepunten.
Favoriete drank: Cherry Coke & getapt Grolsch biertje
Favoriete kleding: Zolang het niet lubbert...
Uitgaan: Café Mets, café Maxim, Lux, de Kaaij, Blixem, Oranjepop, Dag v/h Levenslied, 4 daagsefeesten.
Verslavingen: Roken (helaas), snoepen, rollercoaster tycoon
Goede eigenschappen: Bevlogen, enthousiast, open, gevoelig, eerlijk, serieus, trouw,
Slechte eigenschappen: Bevlogen, enthousiast, open, gevoelig, jaloers, slordig, lui
Wat zie je als hoogtepunt in je leven: De dag dat ik in Nijmegen kwam wonen.
En wat als dieptepunt: Dat ik na mijn studie omgangskunde door een wetswijziging geen journalistiek meer kon studeren.
Bewondering voor: Mensen die hun dromen najagen.
Hekel aan: onrechtvaardigheid, betweterigheid, cynisme,
Val op (uiterlijk of karakter): Donker, blond, groot (charisma), mooie ogen en mensen die zichzelf zijn.
Eerste homo/lesbische seksuele ervaring: Tijdens mijn interne stage op Walibi Flevo, deze jongen liep ook stage op kantoor en zat geregeld in het 'Walibi kangoeroe pak' vanwege zijn formaat. Ik was niet zo kritisch, was al lang blij eindelijk eens een andere homo te ontmoeten.
Heteroseksuele ervaring: Middelbare school tijdens de actie 'Zip your lip' (...)
Coming out: Op mijn 17e eerst voor vrienden toen pas familie, had makkelijk ook andersom gekund, maar dat wist ik toen nog niet.
In welke zin geëmancipeerd: Volledig. (is dit niet een beetje een jaren '80 vraag?)
Homo/lesbo bars: Coming out in Apeldoorn was de eerste, snel volgde de Mets e.v.a. In café Mets voelde ik me snel thuis waardoor ik er ook een groot gedeelte van mijn studententijd heb gewerkt.
Andere ontmoetingsgelegenheden: Vroeger Pinkeltje/ Dito (thee café, Mish Mash) soms COC Nijmegen
Discriminatie ervaringen: In Venezuela mochten Stèphan en ik de nacht bij een bevriende Venezolaanse professor niet doorbrengen toen ze er achter kwam dat we een stel waren.
Potten/potenrammer ervaringen: Gelukkig niet.
In voor park/baan, sauna's, blind dates of andere avonturen: Genoeg blind dates en onenightstands meegemaakt in mijn studententijd. Was leuk.
Waar ben je eigenlijk te veel mee bezig: Aardig gevonden willen worden.
En waar te weinig mee: Mijn dromen najagen.
Speciaal doel of ideaal: Vader worden. Hopen dat mensen naar de voorronde van het COC songfestival komen kijken.

Ver van mijn bed?

Globalisering van homoseksualiteit

In een democratische rechtsstaat is het al behoorlijk lastig ook echt aan je recht te komen. In een totalitaire staat is dit vrijwel onmogelijk. Rechtszekerheid bestaat er niet. Wat er mag en niet mag is afhankelijk van de luimen van de staat of zijn dienstdoende vertegenwoordiger. En hoe interessant een discussie over de juridische bijzonderheden van het Russische verbod op "propaganda voor homoseksualiteit bij minderjarigen" ook is, veel belangrijker zijn de maatschappelijke gevolgen van een dergelijk wetje. Queer-art-recensent Helm de Laat richt zijn vizier op het Oosten.

Laten we niet vergeten dat, zelfs in een rechtstaat als de onze, de christelijke zedenwetten, ingevoerd in 1911 en pas afgeschaft in 1971, niet alleen tot grote rèchteloosheid voor homoseksuelen leidden. Elke openbare uiting van of voor homoseksualiteit was vrijwel onmogelijk. In de Nederlandse beeldcultuur zijn uitingen van homoseksualiteit voor 1970 dan ook vrijwel afwezig. En pas nadat steeds meer homo's in alle openbaarheid –zichtbaar èn luidruchtig- tegen die wetten protesteerden, werden ze op de mestvaalt van de geschiedenis geworpen. En sindsdien zijn we al weer veertig jaar strijd voor gelijke rechten verder...
Ook nu gaat het in Rusland om een ordinaire anti-homowet. En wat homo's te wachten staat kan iedereen weten. Juridische vervolging zoals Pussy Riot overkwam, preventieve censuur zoals de Groningse filmploeg ervoer in Moermansk (stedenband met de stad Groningen!) of het door de staat gedoogde anti homoseksuele geweld van de straat (Poetins potenrammers). En in een totalitaire staat is dat pas het begin. Er is net een wetsontwerp ingediend dat het homoseksuele ouders wil verbieden hun kinderen op te voeden.
Maar in de afgelopen veertig jaar is er wel wat veranderd. Homoseksualiteit is in een hoog tempo geglobaliseerd. In het grote post communistische Rusland mogen dan nog maar weinig en dan ook nog eens kleine LHBTQ-groepen en organisaties actief zijn, zij kunnen wel rekenen op steun van een enorme LHBTQ-beweging in een nog veel groter buitenland. Momenteel zijn er ook twee exposities die een beeld geven van de situatie in een andere totalitaire grootmacht.

Gay in China
In het communistische China van Mao werd homoseksualiteit in navolging van Stalinistisch Rusland beschouwd als een decadent burgerlijk verschijnsel. In een socialistische staat zou homoseksualiteit niet mee voorkomen. Zekerheidshalve werd het toch maar verboden en vervolgd. In China kwam in 1997 weliswaar een einde aan de juridische strafbaarheid van homoseksualiteit maar ook daar markeert dat niet zozeer het einde van vervolging als wel het begin van een nieuwe fase in de LHBTQ-emancipatie.
Tot 17 november is in het Groninger Museum de expositie Fuck Off 2 te zien. Ze is samengesteld door Chinese kunstenaars, onder wie de beroemde Ai Wei Wei. De titel verwijst naar een tentoonstelling in 2000 in Shanghai. Die werd georganiseerd als tegenhanger voor een officiële Kunstbiënnale waarmee de Chinese staat aansluiting probeerde te krijgen bij de Westerse kunstmarkt. De alternatieve tentoonstelling werd prompt verboden.

Fuck Off 2
De Groninger expositie begint met een werk van Jin Feng. Het bestaat uit traditionele tekstborden met artikel 31 van de Chinese grondwet waarin de rechten van de burger vastgelegd zijn. Al deze rechten worden door de staat met voeten getreden. Ook het recht om te klagen tegen schending van de wetten door de overheid en zijn dienaren. Wat dat betreft is er volgens de curatoren sinds 2000 nauwelijks vooruitgang geboekt. In China heeft de staat vrijwel alle communicatiemiddelen in handen en volgens Ai Wei Wei en de zijnen is het daarom de plicht van kunstenaars om te laten zien dat niet alles koek en ei is. Kunst moet de kant van het volk kiezen en stem geven aan het verzet. Volgens hem is Fuck Off 2 niet zozeer een expositie van beeldende kunst als wel een weergave van de werkelijkheid ("Rather than saying this is an exhibition, we should say that this is an observation of real life").
De woorden gay of queer vallen helemaal niet. Maar er is het werk van He Chi en zijn Xiong Huang groep. Leden van deze groep exposeerden in 2009 alledaagse objecten beschilderd in de kleuren van de regenboog. Xiong Huang betekent gele beer en dat was een bijnaam van een van de legendarische stichters van China, een zoon van de regenboog. Ze noemden hun expositie Pride. Maar alleen kunstenaars van de groep zelf mochten komen kijken en de titel zou slaan op hun weigering te communiceren met anderen. Of je dit werk –nu iedereen het kan zien- ook queer mag lezen blijft in het midden. Dit maskerspel vol dubbelzinnigheden is homo's niet vreemd maar in China is het bittere noodzaak voor iedereen die zich wil verzetten. Ook de homoseksuele fotografen Li Zipeng en Ren Hang houden de lippen stijf op elkaar maar hun –zo op de eerste blik heteroseksuele- beeldtaal is te stout om echt straight genoemd te worden (zie illustratie).
Elke totalitaire staat bemoeit zich met het seksuele leven van de burger maar de manier waarop in China de zogeheten een-kind-politiek is doorgevoerd was zonder weerga (tot nu toe). Een onbedoeld effect was dat allerlei aspecten van seksualiteit en politiek in het openbaar en zonder de traditionele preutsheid aan de orde werden gesteld. Fuck Off 2 heeft een aparte ruimte waar te zien is dat het persoonlijke in China ook politiek is. Het zal niet toevallig zijn dat het werk van de paar vrouwen die meedoen met Fuck Off 2 –ook het woord feminisme valt overigens nergens- hier te vinden is. Seksualiteit, abortus, pornografie, aids, geboortebeperking, hypocrisie, overspel, prostitutie,preutsheid. Kortom: de (heteroseksuele) schaamte voorbij.
De kunstenaars van de groep Double Fly Art Center slaan echter alles. Het is een groep jongens die al op de kunstacademie in hun werk aansluiting zocht bij de internationale kunstpraktijk. Alle beschikbare middelen werden ingezet bij hun vooral performatieve werk.
In hun beeldtaal strijden elementen van de glamrock en puber-porno om voorrang. Ook na de academietijd zijn ze hun eigen plezier centraal blijven stellen. Met hun anarchistische inzet worden de regels van de staat niet eens zozeer overtreden als wel gewoon genegeerd. Het lijkt wel een bende rooie flikkers uit het Nijmegen van de jaren zeventig. En als het waar is dat elke staat de kunst krijgt die hij verdient dan staat Rusland nog wat te wachten. Pussy Riot is er niets bij.

Lin Zhipeng. Zonder titel. Heteroseksuele beeldtaal? Wel in Groningen, maar niet queer genoeg voor Secret Love.

Secret Love
Voor werk dat aansluit bij de hedendaagse queer art moet je in Groningen een wel heel roze bril opzetten of een verdieping hoger zijn. Daar hangen prachtige foto's van Chi Peng uit de vaste collectie. Vreemd genoeg gaat het museum nauwelijks in op het homoseksuele karakter van het werk laat staan op de politieke betekenis ervan. Terwijl Chi Peng dat –in vergelijking met He Chi- zelf van de daken schreeuwt. Hij doet niet mee met Fuck Off 2. Voor actuele Queer Art uit China kunnen we wel beter afreizen naar het Varldskulturmuseet in Göteborg. Daar is nog tot 14 januari de expositie Secret Love te zien. Een groepsexpositie waaraan bijna 30 LHBTQ-kunstenaars met in totaal zo'n 150 kunstwerken deelnemen. O.a. queer werk van de fotografen Li Zipeng en Ren Hang die ook aan Fuck Off 2 meedoen. En daar is ook het werk te zien van Chi Peng. Onder andere een bekende foto die een mannenstel toont dat met tussen hen in een kind een zonnige toekomst tegemoet wandelt. Naast enkele internationaal bekende kunstenaars als de broers Gao, Ma Liuming en Zhang Yuan doen vooral veel mij volkomen onbekende kunstenaars mee.
In de zomer van 1999 stelde de Nijmeegse kunstenaars Hay Wijnhoven in Villa Lila de expositie Zwart/Wit-in kleur samen. Aan de expositie nam ook een uit China afkomstige gay kunstenaar deel. Het lukte me toen niet om Li Xiao Feng uitspraken te ontlokken over de positie van holebi's in China. En vrij kort na de expositie bleek hij vertrokken naar China waar hij verdwenen

Over Stervelingen

Kun je het sterven fotograferen zonder weerstand op te roepen? Margriet Luyten kan het.

Het leven voltrekt zich in fasen. Ik ben nu bijvoorbeeld in de levensfase van de wegvallende ouders. Sinds mijn ouders er niet meer zijn, denk ik meer aan hen dan toen ze nog levend en gezond waren. Ik denk vaker aan de eindigheid van mijn eigen leven. Het is dus niet heel vreemd dat ik op een dag *Stervelingen*, een fotoboek van Margriet Luyten, tegen het lijf liep. Zomaar in een boekenwinkel. Ik vind het altijd fijn om boeken op mijn pad te vinden. Zo'n type boek dat een schat herbergt en een poosje met me mee op weg gaat. *Stervelingen* is er zo een.

Het boek in mijn handen, blader ik langzaam en steeds langzamer. Tot ik bijna stil sta in de serie *Ella*. Margriet Luyten heeft haar moeder in haar laatste vijf levensjaren verzorgd én gefotografeerd. Wat ik bijzonder vind, is dat Luyten meereist met haar moeder. We volgen moeders leven in zachtaardige en soms vluchtige portretten, ontdaan van bijzaken en ballast. Als in een film zoomt zij meer

en meer in tot in het laatste moment. Aangekomen op een van de laatste bladzijden, is er wit. De pagina's zijn hier naar binnen gevouwen. De kijker is een pauze gegund voordat hij naar de slotscène gaat en de dubbele pagina's ontvouwt.
Deze foto's zijn niet afstotend of banaal en roepen geen weerzin op. Het is een vredige confrontatie en toch hard werken: je kijkt in de keuken van een moeder die sterft. Hoed af voor Margriet Luyten.

Margriet en haar moeder hebben geluk gehad: ze hebben elkaar tot in het stervensuur mee mogen maken. Om zó dicht bij elkaar te kunnen komen, er niet onderuit te kunnen: de momenten die er toe doen. Tegelijkertijd stel ik me voor dat op een dag alles geklaard is en er niets meer gezegd hoeft te worden. Er lichtheid is en acceptatie.
Joke Hermsen verwoordt het in haar bijdrage zo:
"Want de verhouding tussen moeders en dochters is [.....] voor alle vrouwen een voortdurende beweging van toenaderen en terugdeinzen. Juist omdat zij elkaar feitelijk zo dicht op de huid zitten, is het nemen van een zekere afstand van de moeder vaak noodzakelijk voor de dochter om tot volle ontplooiing te kunnen komen. Maar als dan het afscheid nemen naderbij komt en het verlies van de moeder een onvermijdelijke realiteit wordt, wordt die afstand door gevoelens van liefde en mededogen weer overbrugd."

Mijn moeder en ik hebben zo'n afscheid niet mogen meemaken. Ze was ineens weg.
Het bekijken en lezen van dit boek sterkt me in de gedachte dat het tussen mijn moeder en mij goed was, ongeacht de berg vragen die ik nog had en zij wellicht ook.
Ik mag me gelukkig prijzen, want ik weet ook dat zelfs deze gedachte niet elke moeder/dochter is gegeven.

Dit fotoboek is een verzamelbundel. Het bevat drie verschillende fotoseries: *Stervelingen*, foto's van 100-jarige levenden, *Insomnia*, foto's van jonge overleden kinderen, en *Ella*, de laatste levensfase van Margriet Luytens moeder. Daartussen bijdragen van Rick Vercouteren, Hans Theys in gesprek met Margriet Luyten, Joke Hermsen en een door Margriet Luyten gekozen tekst van Patricia de Martelaere.
Margriet Luyten accentueert de intimiteit van de foto's door het toepassen van oude druktechnieken: gomdruk en cyanotype. De uitgave voelt lekker stevig en ouderwets aan. Dat komt door het dikke, matte papier: helemaal in overeenstemming met de inhoud.

Wilma van der Veen

Stervelingen / Mortals
2009 Margriet Luyten
Uitgeverij Pels & Kramer

Van 16 november tot 12 januari 2014 kunt u in museum de Pont in Tilburg Margriet Luytens video-project zien: *Levenswerk*, over kunstenaars van boven de tachtig.

Over Wilma van der Veen:

**Wilma van der Veen (Kevelaer, 1956) volgde in 1988 haar grote liefde Maria naar Nijmegen.
In haar werk als fotograaf en visual storyteller gaat het haar niet om de mooie pose of het volmaakte verhaal, maar om wat eigen en vertrouwd is. Aandacht en essentie zijn voor haar kernwoorden.
Haar laatste project: *Momenten, portretten van ouderen met dementie*, bestaat uit zeven dubbelportretten met teksten waarin de ouderen zich uitdrukken in hun eigen woorden.**

De expositie is te zien geweest in verschillende verpleeghuizen en tijdens de Alzheimer week op de HAN.

Het bijbehorende boek is te bekijken en te bestellen via haar site www.bewogenbeeld.nl

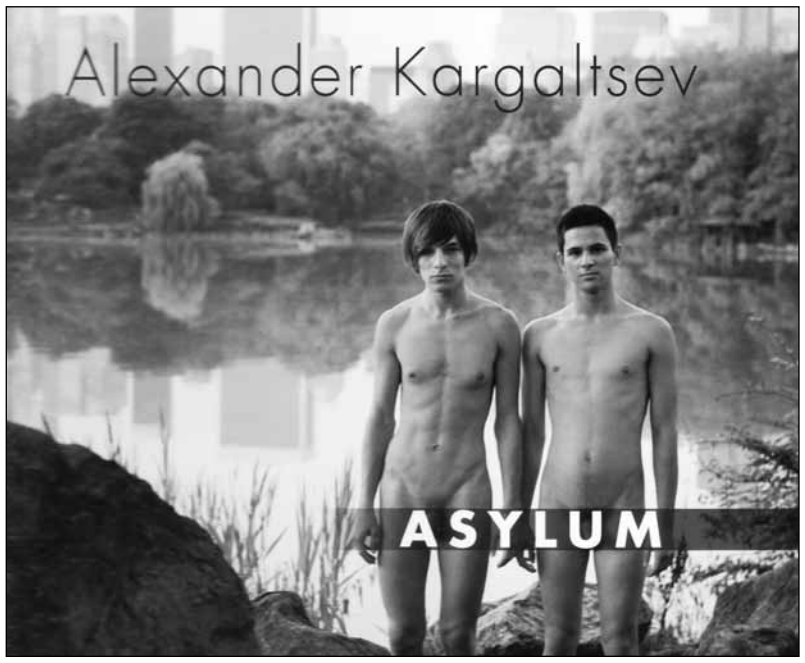

Alexander Kargeltsev. Asylum. De volgende groep "gelukszoekers".

leek. Het was een grote verrassing om zijn werk nu weer tegen te komen op Secret Love.
En homoseksualiteit mag dan niet langer strafbaar zijn in China, homo's moeten er natuurlijk wel –net als alle nette burgers- gewoon hun mond houden. Anders loop je de kans opgepakt te worden wegens "verstoring van de sociale rust en orde" of "straatschenderij". En je werk kan altijd verboden worden op grond van een wet die "het maken en verspreiden van pornografie" verbiedt. Klinkt bekend, hè.

Gedoe

Ook China is niet meer zo ver van ons bed. De Nijmeegse kunstenaar Bart Drost stelde een tijd lang atelier en woonruimte ter beschikking als gastatelier voor jonge Chinese kunstenaars. Daarvan maakte menigeen gretig en enthousiast gebruik. Hij organiseerde ook presentaties waar de gasten de resultaten van hun verblijf exposeerden. Aanleiding voor veel verbazing en vrolijkheid. Ook deed Bart er verslag van zijn bezoeken aan China. In 2011 gaf hij tijdens een werkbezoek les aan de Xiamen universiteit en hield er enkele exposities. Daar toonde hij onder andere foto's van een geënsceneerde bruidsreportage zoals men die in China pleegt te maken. Alleen bestond het bruidspaar nu uit twee mannen – in wit pak en in traditioneel gewaad-. Hij en een Chinese collega-kunstenaar poseerden als bruidegommen. Hartstikke gay maar wel in het nette. De reacties op de expositie Grooms for 1 day waren enthousiast en er werd –in beperkte oplage- een bruidsboek gemaakt: gebonden en goud op snee. Bij verzending daarvan naar Nederland bleek het echter "highly politically sensitive" en wilde de transporteur er zijn vingers niet aan branden: bang voor de douane. Een jaar later werd een voorstel voor een expositie van een serie zelfportretten –uit 1981- afgewezen omdat deze te gay zouden zijn en er "te veel mensen aanstoot aan zouden kunnen nemen". Een totalitaire staat houdt van angstige burgers. Die nemen de autoriteiten veel werk uit handen.

Queerussia

We kunnen niet allemaal Russische kunstenaars in huis nemen al zou dat wel wat sympathieker zijn dan het opzeggen van Nijmegens Stedenband met Pskov of ons aller boycot van de Spelen...
Galerie Mooiman uit Groningen organiseerde de expositie Queerussia en toonde werk van verschillende Russische kunstenaars. Onder hen ook de fotograaf Alexander Kargeltsev die naar de Verenigde Staten vluchtte en er met succes asiel aanvroeg op basis van de vervolging van homoseksualiteit. Inmiddels hebben al meer jonge homoseksuele Russen zijn voorbeeld gevolgd wat hem en hen op felle kritiek is komen te staan. Buitengewoon pijnlijk is dat deze kritiek ook te horen valt vanuit een hlbtq groep uit Moskou. Alexander Kargeltsev heeft zijn ervaringen verwerkt in een fotoboek waarvan Galerie Mooiman ook een Nederlandse editie op de markt bracht (zie illustratie). Burgemeester van Groningen, Peter Rehwinkel, schreef een voorwoord. Met de opbrengst van het boek wordt het project gefinancierd. Vanuit het alom tegenwoordige Ruslandjaar is er geen subsidie voor dìt project en geen van de in het kader van dit jaar gesubsidieerde instellingen is op de idee gekomen het project van Galerie Mooiman te sponsoren. Ook heeft Galerie Mooiman een plan ingediend om een queer expositie uit te zenden naar Rusland. Minister Jet Bussemakers heeft toegezegd om het voorstel tijdens haar trip naar Rusland bij de Russische autoriteiten te bepleiten.
Van de expositie is ook een open lucht versie gemaakt die inmiddels met succes getoond is tijdens diverse festivals, o.a. ook tijdens Roze Zaterdag in Utrecht en de Wolrd Out Games in Antwerpen. In november zal zij te zien zijn tijdens NUTOPIA, het grootste LHBTQ-festival van Groot-Brittannië. Niet voor niets in Groot-Brittannië want daar herinnert men zich maar al te goed dat Margaret Thatcher, ook zo'n verlichte geest van vroeger, er middels invoering van Clause 28 lokale overheden wilde verbieden "promotion" van homoseksualiteit te ondersteunen. Ondanks alle acties zette zij door en de wet werd 1988 aangenomen. Hardnekkig verzet leidde ertoe dat de wet nauwelijks effect had en in Schotland werd ze in 2000 maar in Engeland pas in 2003 weer ingetrokken. Ook in Nijmegen –internationale solidariteit, weet u nog? – werd actie gevoerd tegen Clause 28. Een actie die –ook financieel- ondersteund werd door de gemeente Nijmegen. Amnesty International Nijmegen voelt er wel wat voor om de tentoonstelling Queerussia ook in Nijmegen te laten zien. Verschillende andere groepen hebben dat idee nog in beraad.

[Helm de Laat]

Over wat mag en wat niet mag (gedoe van 2012). Bart Drost. Nijmegen, 2013. Eigen beheer: www.bartdrost.nl.

Fuck Off 2.
Chinese contemporary art document.
Ai Wei Wei, e.a. Groningen, 2013.

Asylum. Alexander Kargaltsev. Groningen, 2013. Mooi gebonden fotoboek van 60 pagina's. Incl verzendkosten: € 31,50. Pijnlijk. Niet eens te koop in de winkel van het Groninger Museum. Te bestellen via de site van de galerie: www.mooi-man.nl.

Column over soa/hiv/aids en veilige seks

Kanker

Jarenlang heb ik mij beziggehouden met aids, aidspreventie en coördinatie voor de zorg. De laatste jaren heb ik me vooral bezig gehouden met fondswerving voor aidsprojecten en dan veelal aidspreventieprojecten. In die lange periode hebben ik en mijn partner veel vrienden verloren en heb ik me steeds opnieuw afgevraagd wat er door mensen heen gaat als ze geconfronteerd worden met het feit dat ze een aidsinfectie hadden opgelopen. Je leven staat op zijn kop, dacht ik. De eindigheid van je leven komt in zicht, je gaat hard nadenken wat je nog allemaal wilt doen en het proces van afscheid moeten nemen gaapt als een zwart gat voor je.
Met name om die reden heb ik me steeds zo verbaasd dat het aantal hiv-infecties, met name bij jonge homomannen, zo schrikbarend toenam. Soms kreeg ik het gevoel: je kunt voorlichten wat je wilt, je kunt preventieprojecten stimuleren hoe je wilt, het haalt allemaal niks uit. De cijfers blijven stijgen. En waarom? Omdat men niet meer bang is voor een spoedig levenseinde? Omdat men denkt, ach kom, er zijn genoeg aidsremmers, hupsakee en je bent weer gezond, zonder zich te realiseren wat het allemaal met zich meebrengt en dat je echt niet meer helemaal gezond wordt? Omdat met niet bang is voor de dood? Omdat met niet denkt aan voortijdig afscheid nemen?
Ik weet het niet. En misschien zal ik het ook nooit weten.
Sinds 3 weken weet ik dat ik kanker heb en dat die niet te genezen is. En inderdaad: mijn leven staat op zijn kop. De eindigheid van mijn leven komt in zicht en ik heb geen idee hoe lang ik nog te gaan heb. Wel iets meer dan enkele weken, maar maanden, jaren? Als het al jaren worden zullen het er niet veel zijn. Natuurlijk ga ik ook hard nadenken wat ik nog allemaal wil doen. En eerlijk gezegd: heel veel is dat niet, want ik kijk met tevredenheid terug op mijn leven. Natuurlijk wil ik graag nog eens naar Indonesië als dat kan. Griekenland zou ook mooi zijn. Belangrijker is dat ik graag nog heel lang bij Everhard zou zijn. Maar samen oud worden: dat zit er niet in. Daar heb ik dan ook de allergrootste moeite mee. Hem alleen achterlaten na 40 jaar samen, terwijl we eigenlijk erg graag een geweldige oude dag met elkaar hadden willen doorbrengen, misschien deels in Indonesië. En vooral genieten van onze relatief nieuwe stek in Middelaar waar we nu twee jaar wonen. Die enorme tuin zal hij alleen moeten doen. Alleen thuiskomen uit school, zelf zijn potje koken 's avonds, wat ik meestal deed.
Afscheid nemen van onze vrienden en familie: ook daar zie ik als een berg tegen op. Dat zijn inderdaad allemaal zaken die op je afkomen als je ongeneeslijk ziek bent.
Wat wel geweldig is, is dat, omdat ik open ben over mijn ziekte, de reacties van mijn directe omgeving hier in Middelaar, mijn vrienden en familie vooral in Nijmegen en Amsterdam, hartverwarmend zijn. Ze vormen als het ware een soort "Schutzwall" om me heen. Iedereen wil van alles voor me doen terwijl er nog niet zoveel te doen valt. Ik loop nog rond, ga naar Amsterdam voor Open Monumentendag, praat, bel (en word platgebeld). Binnenkort aan de chemotherapie die, als het meezit, het proces kan stoppen of vertragen (maar genezen niet). En op termijn zal dat proces weer verder gaan.
Nu ik dit alles echt uit eigen ervaring weet kan ik alleen maar zeggen en benadrukken: een hiv-infectie is niet iets waarvan je geneest. Het wordt onderdrukt met virusremmers, maar een voortijdige dood blijft op de loer liggen. En in dat geval word je geconfronteerd met wat ik hierboven beschreef. Doe jezelf dat niet aan! Wees en blijf je ervan bewust dat veilige seks een noodzaak is!

John van den Broek
info@aidsactiviteitennijmegen.nl

Stichting Ondersteuning Aids Activiteiten Nijmegen (Soaan) ondersteunt financieel initiatieven voor aidsvoorlichtingsactiviteiten.

Kijk voor meer informatie op: aidsactiviteitennijmegen.nl

Concerten 75 jaar Kristallnacht

Met twee uitvoeringen herdenkt het Nijmeegs homo/lesbisch koor de Kristallnacht (9 op 10 november 1938). Ze staan stil bij hedendaagse vormen van ophitsing en discriminatie. De Kristallnacht, het begin van de Jodenvervolging in nazi-Duitsland, staat model voor het gevaar dat hierin schuilt. Diverse minderheden staan, mede door de toegenomen migratie, bloot aan dit gevaar, o.a. homo's, lesbiennes, biseksuelen en transgenders.
"Et rüsch noo Kristallnaach - het riekt naar Kristallnacht", zoals de Keulse band BAP in 1982 zong....
Met een veelzijdig, verrassend programma met liederen o.a. Gabriel Fauré, Freddy Mercury e.a. met clownstheater en klezmermuziek van de Oosteuropese joden, willen ze ertoe oproepen goed te zien en te horen wat er om ons heen gebeurt. Zodat we nooit zullen hoeven zeggen: "Dat hebben we niet geweten".
Cantus Obliquus, Ensemble Klezmore, Clownstheater Gigi m.m.v. Buren zonder grenzen
Za. 9 november 2013, 20.00 uur, Kleine Kirche Böllenstege, Kleef
Zo. 10 november 2013, 15.00 uur, Ark van Oost, Cipresstraat 154, Nijmegen
Kaarten à 12,50 Euro kunnen onder vermelding van de plaats van optreden, uw naam en het aantal kaarten worden gereserveerd via info@cantusobliquus.nl.

Café Dapper ontvangt ruim 1 mille van Café Mets.

Café Dapper, het ontmoetingscafé voor mensen met een verstandelijke beperking en homo-of biseksuele gevoelens heeft op 22 september 2013 uit handen van Rian en Jenny van Café Mets een cheque ter waarde van € 1171,50 ontvangen. Het was de opbrengst van de Paasbingo in Café Mets van dit jaar. Al sinds lange tijd worden jaarlijks door ondernemers, instellingen en andere betrokkenen prijzen belangeloos ter beschikking gesteld. Uiteraard is het voor de organisatoren ieder jaar weer een hele klus om voldoende prijzen bijeen te krijgen, hoewel er gelukkig een aantal trouwe donateurs is.
De opbrengst van de avond van de eerste paasdag, de verkochte loten en de fooien voor het personeel, komen ten bate van een goed doel. Dit jaar

was dat Café Dapper. Op 22 september vond Café Dapper voor de vijfde maal in het Roze Huis plaats. Er waren ruim twintig gasten. Namens Café Dapper nam organisator René Kusters de cheque in ontvangst.

Cees van der Pluijm
v/h de shakespeareclub

MOMENTEN – 15

1997

Je woonde op een klein appartement
Je wist niet beter, was eraan gewend
Je had er al veel dierbaars meegemaakt

Je was verlaten en weer aangeraakt
Door liefde en begeerte – geen moment
Was passieloos geweest of indolent

Toen bood men je iets prachtigs aan in Beek
Een zolder aan het bos, die eeuwig leek

Niet wist je dat je samenwonen zou
Met Satan en Beëlzebub die jou
Na acht jaar zouden dumpen als oud vuil

Een zak vol zilverlingen was de ruil
Vertrekloon van de Judas en zijn vrouw –
Als van de wolven was hun vals gehuil

Recensie

Mijn bizarre leven als roze Duitser

Met de titel van het boek is de inhoud inderdaad gedekt.
Rolf Döhrn werd geboren op Valentijnsdag 1927 als zoon van een ongehuwde moeder die op haar beurt ook weer dochter was van een ongehuwde moeder. Een schande in die tijd, en dat gaf de oudtante van Rolf de kans om zich over moeder en zoon te ontfermen. En met ontfermen bedoel ik onderdrukken. Ten einde raad huwde Rolf's moeder met een Jood die ze tijdens haar vakantie in Zeeland had leren kennen. De nieuwe pleegvader was oud genoeg om Rolf's opa te kunnen zijn, maar het gaf zijn moeder de kans om aan haar dominante familie in het Roergebied te ontsnappen.
Zo verhuisde Rolf op 8-jarige leeftijd naar Haarlem. Hitler had zojuist zijn eerste van een lange rits triomfen gevierd en Rolf was als Duitser bepaald niet welkom in ons kikkerlandje. De pesterijen die hij van zijn klasgenoten moest doorstaan waren dan ook niet van de lucht. Hij krijgt uiteindelijk wel een vriend die 7 jaar ouder is dan hij en niet bepaald eerbare bedoelingen met Rolf heeft. Rolf is echter zo blij met de vriendschap dat hij de jongeman laat begaan. Uiteindelijk wordt de jongen opgepakt en tot heropvoeding in een jeugdinrichting veroordeeld wegens pedofilie.

Ondertussen is de oorlog uitgebroken en moet het gezin naar een voor Joden bestemde wijk in Amsterdam verhuizen. Rolf moet zich als geboren Duitser bij de Hitlerjugend melden. Wellicht door de invloed van zijn Joodse pleegvader keurt hij de denkbeelden van de Hitlerjugend sterk af. Hij gebruikt zijn uniform om valse persoonsbewijzen rond te brengen en vluchtelingen te begeleiden. Verder brengt hij tabak rond. Zijn Joodse pleegvader runt, hoewel niet in naam, een tabaksfabriek in Den Haag en rookwaren zijn erg geliefd in het bezette Nederland. De familie vraagt woekerprijzen voor de tabak. Als zij hun tabak goedkoop hadden verkocht waren ze te snel door hun voorraad heen geweest en denk maar niet dat iemand hen daarna nog had geholpen, redeneert Rolf. Je moet hard zijn om te overleven in het bezette Amsterdam. De Nederlanders haten hem en hij heeft grote moeite niet bij de Hitlerjugend door de mand te vallen. Bij de Hitlerjugend wordt hem snel duidelijk dat hij homoseksueel is en de club is een bron voor diverse seksuele contacten en experimenten.
Twee jaar in de oorlog komt de oudere 'vriend' van Rolf vrij uit de jeugdinrichting waartoe hij was veroordeeld en probeert weer contact te zoeken. Rolf wijst hem af; een daad die grote consequenties heeft. Uit wraak verraadt de jongen Rolf's pleegvader, die vanuit de Schouwburg naar Westerbork naar Auschwitz wordt gedeporteerd en daar om het leven komt.

Het laatste jaar van de oorlog krijgt Rolf een oproep zich te melden voor de Wehrmacht. Rolf is niet van plan te vechten voor denkbeelden die hij veracht en duikt onder.
Niemand wil echter een Duitser beschermen en dus trekt hij van adres naar adres. Hij wordt overal weer weggestuurd tot zijn moeder een schuilplaats onder de trap voor hem creëert in hun woning.
Hij wordt tot twee keer toe bijna gesnapt en blijft verborgen zitten tot Bijltjesdag lang voorbij is.
De eerste keer dat hij zich weer op straat vertoond wordt hij uitgescholden en vervloekt. Dat zal de rest van zijn volwassen leven zo blijven. Hij is een Duitser en een homo en raakt hierdoor keer op keer zijn baan weer kwijt.
Rolf gaat af en toe op vakantie naar zijn geboortestreek en herstelt tijdens deze vakanties de band met zijn biologische vader. Naarmate de band sterker wordt komt Rolf meer over hem te weten. De man heeft in de Eerste Wereldoorlog gevochten en schept graag op over het aantal homoseksuelen dat hij heeft afgetuigd en vermoord. Zijn vader wordt op ultieme wijze gestraft voor zijn homohaat: zijn eigen en enige zoon is er ook één. Als hij Rolf betrapt met de broer van het meisje waaraan hij Rolf wilde koppelen verstoot hij zijn zoon. Rolf zal zijn vader nooit meer zien.

De rest van het boek wordt gevuld met de beschrijving van de liefdes in Rolf's volwassen naoorlogse leven. Stuk voor stuk geen makkelijke mannen met ofwel alcohol ofwel psychische problemen. Waarschijnlijk trekt misère misère aan want Rolf zelf is ook niet de makkelijkste man. Niet verwonderlijk, gezien zijn verleden.
Helaas is Rolf blind voor zijn eigen gebreken. Zijn boek is een lange klaagzang waarin hij zichzelf voortdurend als slachtoffer beschrijft en niet een keer uit de slachtofferrol weet te kruipen. Of hij nou 10 of 80 jaar oud is, de opgekropte haat en minachting voor de medemens raakt hij niet meer kwijt. Iedereen doet alles verkeerd, behalve hij, Rolf.
Gecombineerd met de simplistische schrijfstijl heb je hierdoor het gevoel dat je naar een stampende kleuter aan het luisteren bent. Rolf geeft aan het einde van het boek wel toe dat hij, op aanraden van zijn psycholoog, met het boek de frustratie van een heel leven van zich af heeft geprobeerd te schrijven. Dat had ik nou nooit geraden.

Tot zijn verdediging: de verbittering van Rolf is zeker voor te stellen. Gediscrimineerd als kind van een ongehuwde moeder, als Duitser, als pleegkind van een Jood en als homoseksueel. Alleen 'zwart' mist nog in het rijtje. Je je hele leven lang ongewenst en ongeaccepteerd voelen.
Maar je vraagt je af waarom de verbitterde man niet terugkeert naar Duitsland als wij Nederlanders niet deugen. Waarschijnlijk was Rolf te gehecht aan zijn moeder. Zij is nooit meer naar Duitsland teruggekeerd en Rolf is tot haar dood bij haar in huis blijven wonen.

Haar dood is dan ook een enorme klap voor hem geweest.Omdat het een autobiografie betreft kun je je verder afvragen in hoeverre het verhaal van Rolf daadwerkelijk is gebeurd. Heeft hij echt de Joden geholpen of heeft hij zijn heldenrol schromelijk overdreven? Uit het hele boek sijpelt door dat hij een angsthaas is maar in de oorlog wordt hij opeens een stoere held.

De inleiding, geschreven door Chris Jans, beschrijft Rolf als een bijzonder onaangenaam persoon. Het siert Chris dan ook dat hij contact heeft gehouden en zich sterk heeft gemaakt om het levensverhaal van Rolf te publiceren. Een bizar verhaal, dat zeker door een buitenstaander verteld had moeten worden. Met een biografie in plaats van autobiografie was het boek waarschijnlijk een stuk leesbaarder geworden.

'Mijn bizarre leven als roze Duitser'
Rolf A. Döhrn
AristoScorpio Uitgeverij, 2009

[Iris de Boer]

Voorronde COC Songfestival op 26 oktober met Milly Scott in de jury

De Nijmeegse voorronde voor het Nationaal COC Songfestival komt steeds dichterbij. Het liedjesfestival vindt plaats op 26 oktober 2013 om 20.00 uur in De Lindenberg. De deelnemers zijn al volop aan het repeteren. Wie wint, wordt door Nijmegen afgevaardigd naar Maastricht, waar op 30 november het nationale COC Songfestival plaatsvindt, omdat de winnares van vorig jaar, Niena Bocken, COC Limburg vertegenwoordigde.

Op de avond presenteren meerdere artiesten hun deelnemende lied, waarna een deskundige vakjury, bestaande uit oud-deelneemster aan het eurovisie songfestival van 1966 en jazzcoryfee Milly Scott, lokale heldin Nijmeegse Annie, zangdocent Jet Pit en songfestivalicoon Rob Rebergen-Schaap samen met het aanwezige publiek bepaalt wie Nijmegen gaat afvaardigen, dit alles inclusief bloedstollende puntentelling en een optreden van de winnaar van de voorronde van vorig jaar, Davide La Cara.

Onder voorbehoud zijn als deelnemers bekend: PJ & De Witten, Erik Derks, Hellen Dankers, Jos de Ridder & Debby Marijnissen, de Nijmeegse Musicalvereniging, Roy Binkhorst, Melanie Petrici en Karlijn Wolsing. Daarmee is een avond met diversiteit en niveau gegarandeerd, en kan worden voorspeld dat de winnaar van deze voorronde ook goede kans maakt om te winnen tijdens de landelijke finale. Presentatie is in handen van Albert Jan Aartsen. Kaarten zijn te verkrijgen via delindenberg.com

Kijk voor meer informatie over de avond en de deelnemende artiesten op facebook (facebook.com/voorrondecocsongfestival2012, dat is geen typefout!)

Vol Lof over Vesters

PINK CULINAIR

Nijmegen – Binnenkort neem ik afscheid van een vereniging waarvoor ik bestuurlijk actief ben. Het bestuur biedt scheidende bestuursleden een etentje aan als kroon op hun kwalitatieve deelname. Uiteraard neemt onze spindokter & adviseur Steef ook deel. Mijn culinaire gemoed heeft geen zin om naar Zwolle te rijden voor die 3 sterren (Steef wil fietsen), daarom neem ik graag de uitnodiging aan om in één van de betere restaurants van Nijmegen te gast te zijn.
Restaurant Vesters wordt namelijk in de bekende rode gids met één bestekje als een "vrij geriefelijk restaurant" omschreven.

Bij mijn entree in Vesters word ik vriendelijk begroet door een enigszins nerveus ogende jongeman die met veel handgebaar vraagt of hij mijn jas mag aannemen. Ik heb helemaal geen overjas aan, maar de geste is goed. Ik mag zelf mij tafel uitzoeken. Het wordt een leuke ronde tafel in het midden van de zaak. De ober serveert, naast mijn glaasje Tawny port (€4,00), een plateau met noten, kaaskoekjes en rauwkost. In afwachting op de komst van mijn disgenoten bekijk ik zorgvuldig de lokaliteit. Het interieur van de zaak is vrij sober, circa 45 zitplaatsen binnen dito buiten. Klassiek linnen, sjiek glaswerk en bestek sieren de tafels. Comfortabele stoelen die in mijn beleving iets te hoog zijn of de tafels iets te laag. Hierdoor neigt men tot vooroverhangen, iets wat de conversatie later ten goede komt als blijkt dat de ruimte akoestisch ergerlijk gevuld wordt met gasten.
Chef-kok Jeroen Vesters serveert een twee wekelijks wisselend menu van drie- tot zeven gangen (€39,00 - € 72,50) met eventueel een bijpassend wijnarrangement a €6,00 per glas/gang. Mijn tafelgasten zijn eensgezind als we besluiten tot vier gangen met passend glas wijn. Na de amuse; minestrone vergezeld van een crostini en als aperitief twee glazen Cava (€6,00), een glas Verdicchio Dei Castelli Di Jesi (€4,85) en een glas chardonnay – Viognier, wordt het voorgerecht geserveerd. Een van mijn disgenoten houdt niet van vis dus voor hem wordt adhoc vegetarische bereidt.
Mijn voorgerecht bestaat uit licht gerookt spek met walnotenvinaigrette en een slamelange van molsla, notensla, vogelmuur, hondsdraf en duizendblad. Met daarbij een fijn glas Minervois.
De overige gasten eten afwisselend als voor-tussen-hoofdgerecht de aardappelgnocchi met venkel, rode pepers en sardinefilets en de zacht gegaarde kabeljauwfilet met chorizo welke smelt op de tong. Vesters serveert een apart, soms gedurfd smakenpallet, qua compositie een lust voor het oog. Mijn tussengerecht is een dergelijk smakenpallet. Geroosterde Jacobsmossel met pompoenpuree en cantharellen met platte peterselie en flinters Parmezaan. Onze zeer charmante gastvrouw & sommelier Nikolien Verstraelen schenkt daarbij een smaakvolle Kroatische 'sauvignon'. Een delicate wijn met hints van exotisch fruit. Gelukkig blijft er tussen de gangen door nog voldoende tijd over om de laatste roddels door te nemen.
"Wisten jullie al dat een andere topkok - Peter Hendriks – vorige week de voormalige 'Mangerie Heertjes' aan de Ridderstraat heeft gekocht? Het gaat waarschijnlijk Bistro Romein heten en heeft een betaalbare menukaart". "Ik hoop dat hij het een beetje met de buren om de hoek op nr. 1 kan vinden, je weet tegenwoordig maar nooit waar je naast komt te zitten hè".
Het hoofdgerecht wordt geserveerd:
In rode wijn gesudderde reepeper met pancetta, bospeen en jonge uitjes, rode (snij)biet, aalbessen en rode sla. Ik mis een druppeltje puree hierbij maar verder een zeer smaakvolle combinatie met een glaasje Italiaans rood; Goccia d'Oro Introvigne. Als dessert worden twee glaasjes geserveerd. Eén met warme inhoud: kruimeldeeg, pruimen met kaneelsuiker en sabayon van pruimenstooksel en één koude met salade van kleine groene pruimpjes met pruimenijs en gums, daarbij een glaasje Oostenrijkse Eiswein. Of een assortiment verse en gerijpte kazen met notenbrood, kweepeergelei en honingraat (supplement €3,50) Tot slot koffie met huisgemaakte bonbons, vijgenkoek en crème brûlée (€6,50) en het tweede kopje 'van het huis'. Voor ruim €85,00 p.p. heeft u hier een compleet verzorgde avond met een uitstekende kwaliteitprijs verhouding en ambiance zoals je dat van een toprestaurant mag verwachten. En niet te vergeten: ontzettend lekker gegeten.

www.restaurantvesters.nl
Met culinaire groet,
[Sander Hagenbeek]